

Juventut

Catalana

30 cents

BIBLIOTECA PARTICULAR
ESTANISLAU ROIG GINER
— BARCELONA —

Guia Informativa Catalana

ACADEMIES	CAMISERIES	GUANTERIES
ACADEMIA DURAN COMERÇ : IDIOMES DIBUIX I TAQUIMECA Aragó, 343 : BARCELONA	Rodríguez i Ferrer Boqueria, 36 i 38 : Barcelona	Fàbrica MIMÓ I ESTARRIOL Vendes al Major i detall Junqueres, 12, pral. : Barcelona
LICEU DALMAU València, 245 : BARCELONA	CAMISERIA ROYAL Pelai, 32 : BARCELONA	«HULES» I PLOMERS
FARGA Ac. de Música R. Catalunya, 114 : Barcelona	CAPSES DE LUXE	CASTELLS Portaferriça, 18 «Hules», Plomers i Joguines
ARTICLES D'ESPORT	BARGUÈS CASAMENTS BATEIGS Sant Pau, 38 : BARCELONA	INSTRUMENTS MUSICA
Productes TUSELL Rda. S. Pere, 12 : BARCELONA	COL·LEGIS	INSTRUMENTS MÚSICA MÀQUINES Y DISCOS CASA GIMÉNEZ Sant Antoni Abad, 25 BARCELONA
Xarxes per Futbol i Tennis Vídua i Fills JOSEP BORRULL Plaça de les Olles, 9 : Barcelona	COL·LEGI DE CATALUNYA Director: Dr. Segalà, catedràtic Pelai, 24 : BARCELONA	JOIERIES
ARTICLES ESCRIPTORI	DIBUIXANTS	Francesc ANGLADA Carrer Bonsuccés, 8 : Barcelona
«Bazar ANDALUCES» Plaça Reial, 5 : BARCELONA	CARLES VERA Rda. S. Pau, 67 : BARCELONA	LLIBRERIES
BASTONS	ESPECÍFICS	«Editorial Poliglota» Petrítxol, 8 : BARCELONA
FABRICA : Pge. Bacardi R. ^a Centre - P. ^a Reial : Barcelona	ESSENCIES Y PERFUMS	LLIBRERIA FABRÉ R. ^a Catalunya, 52 : Barcelona
Paraigües i Ombrells Portaferriça, 30 : Barcelona	«EVA» Viladomat, n.º 104 Teléfono 720 H : BARCELONA	RADIOTELEFONIA
BISUTERIES	FOTOGRAFS	CASA «SUPREMA» Pelai, 56 : BARCELONA
«L'ESCALA GRAN» Salmeron, 56 : BARCELONA	Fotogia. Xavier Pellicer Rda. Sant Pau, 16 : Barcelona	SASTRERIES
	FOTOGRAF SUÑÉ P. ^a Catalunya, 3 : Barcelona	J. BACH - Sastre P. ^a Nova, 3, primer : Barcelona

JOVENTUT CATALANA

≈ R E V I S T A ≈

ADMET PREFERENTMENT LA COL·LABORACIÓ NOVENÇANA DE CATALUNYA

S U M A R I

Portada, per *Francesc Nello*.
 Invitació a la lectura, per *Carles Soldevila*.
 La orientació musical a Catalunya, per *Agustí Grau*.
 Petites proses. Les amables veïnes, per *Joan Trullàs i Riera*.
 Divagacions setmanals. Matemàtiques gastronòmiques, per
Enric d'Alberti.
 Georgina, per *Lluís Jordà*.
 Retrat de Agustí Grau.
 Pressagis primaverals, per *Octavi Saltor*.
 Hostes il·lustres. Ramon del Valle Inclán. Igor Strawinsky.
 L'anell del Nibelung, de Ricard Wagner, per *F. T.*
 Les exposicions, per *C. Fages de Climent*.
 El pintor Segrelles.
 Curiositats mundials.
 La il·luminació de la llar, per *David B. Aloy*.
 Informació esportiva, per *Feber*.
 Nòtules.
 T. S. F.
 La ràdio al mar, per *Josep Broquetas*.
 Curset de ràdio.
 Radio noves de tot arreu.
 Vida catalana, per *J. M. Boronat i Recasens*.
 Preguntes i respostes.
 Novena llista dels que han tramès el butlletí.

ANY SEGON : NÚMERO 22 : BARCELONA 2 D'ABRIL DE 1925

REDACCIÓ I OFICINES: Consell de Cent, 261. principal, segona

P R E U S D E S U B S C R I P C I Ó

Barcelona, un mes	1'10 Ptes.
Províncies, un any	13'50 »
» sis mesos.	7'— »
» tres »	3'50 »

(P a g a m e n t a l a b e s t r e t a)

INVITACIO A LA LECTURA

per CARLES SOLDEVILA

Fa pocs dies, un amic em deia: «Vosaltres els que escriviu, poseu el crit al cel perquè la gent llegeix poc; no diré que el vostre crit sigui interessat; però no temeu que la gent pensi que no feu una cosa gaire diferent de la que fa el botiguer quan veu la botiga buida?»

Em sembla que l'advertiment del meu amic és just i vui aprofitar-lo per esbrinar si la lectura és sols recomanable des d'un punt de vista utilitari o bé si hi ha arguments d'ordre altruista que ens obliguin a recomanar-la.

De primer antuvi, convé que sàpiga tothom que ningú no llegeix tant i amb tanta passió com els mateixos escriptors. Salvant excepcions raríssimes, els homes que escriuen llegeixen o han llegit molt. Adhuc no tenint el lleig propòsit de robar idees i arguments als altres, la lectura és si fa no fa indispensable al que escriu. Es un excitant i és una lliçó. Fa pensar, fa sentir, comunica a l'imaginació una embranzida igual, a voltes superior, que el contacte amb els esdeveniments reals. I si no produeix cap d'aquests efectes, de dues una: o bé és dolent el lector o bé és dolenta la lectura.

No em declaro pas enemic dels llibres que delecten sense produir apenes cap trasbals anímic, però cal no abusar d'aquest gènere de companyies. Sobretot aquell que tingui pretensions d'esdevenir literat ha de vigilar molt que el llegir—el llegir obres simplement amenes—no li faci perdre l'escriure.

En general, el llibre que fa el mateix efecte que un vas d'orxata o un vas d'aigua amb xarop no és massa estimable. Llegir com Déu mana no és un pur entreteniment.

Es difícil i arriscat de definir quina és la missió de la literatura. Cada escola té sobre aquest punt la seva teoria i el seu joc d'arguments per a defensar-la. Al costat dels qui volen convertir la literatura en un element moralitzador, trobareu els que, deslligant-la de tot compromís moral, li demanen una mena d'enriquiment de l'existència. Davant per davant dels que la imaginem com una aliada de la ciència o com un mirall de la realitat, els que no li donen cap altra llei que la de la fantasia...

En el garbuix de les opinions, cadascú por triar la que més li plagui. Totes són dignes de respecte,

però cap costa tant de respectar com la dels que es decanten a confondre la literatura amb un pur entreteniment.

Trobo que tothom té el deure d'eleva el nivell de la seva capacitat de lector. L'home o la dona que d'ençà que han pogut triar lliurement llurs llibres no han pujat un sol pas en l'escala de la intensitat i de la densitat, no revelen una vida espiritual gaire rica. L'esforç que s'esmerça en comprendre un bon llibre a primera vista difícil o en adaptar-se a una sensibilitat més refinada, més intelligent que la que s'ha tastat fins aleshores, poques vegades resta sense premi. Perquè cal penetrar-se de la idea que l'accés a una literatura selecta no comporta pas un renunciament al plaer estètic, sinó al contrari.

Aveseu-vos a Balzac i a Dickens i després trobareu fades les novel·les sentimentals tipus Henry Bordeaux; llegiu Stevenson o Conrad i us desavesareu dels petits llibres d'aventures; empasseu-vos Romain Rolland i us caurà dels dits la petita literatura humanitarista; penetreu, si teniu coratge, en l'obra de Marcel Proust i abandonareu la psicologia convencional de Paul Bourget; hisseu-vos fins a Chesterton o Bernardo Shaw i no tornareu a entretenir-vos amb els petits confeccionadors de pamflets i de paradoxes.

Em sembla que el meu amic—l'amic que esmentava en començar aquest article—no podrà duptar del meu altruisme. La propaganda que he fet no és gens apropiat per omplir de clients la meua botigueta.

Podrà dubtar del meu patriotisme? Si m'estava de donar cap suggestió en matèria d'autors indígenes tal vegada sí. Confesso que en aquest punt no em veig amb cor d'aconsellar amb tan desembaràs... Em repugna de ferir susceptibilitats pel còmode sistema de les llistes de noms. Llistes d'autors estimables... Llista d'autors menyspreables.

No. Us diré només que en una literatura com la nostra on la producció no és gaire espessa considero una obligació de conèixer tots els nostres autors que hi ha indicis per suposar interessants. Amb cinc pessetes cada més i cinc minuts cada dia un hom pot complir aquesta obligació elementalíssima.

La compliu?

La orientació musical a Catalunya

per Agustí GRAU

Els catalans portem en las nostra ànima una engruna d'ingratitude de la que nosaltres mateixos en som víctimes. No sabem estimar prou les coses nostres!

El nostre caràcter ingenu, impressionable, ens fa admirar més que el que és propiament nostre qualsevol manifestació estranya i l'acceptem a ulls clucs com a cosa bona enc que no combregui amb els nostres sentiments.

Aquest fet lamentable el veiem constantment reflectit en tots els rams de l'activitat humana que ens són comuns.

En música veiem que ens hem deixat influir per tota mena de corrents estranys mentre hem oblidat el que més deuriem estimar. A Catalunya—tothom ho sap—tenim una cançonística popular ben característica, nutrida i formosa, i no obstant, sembla que vivim ignorant el doll de riquesa artística que d'ella en podem extreure.

Bó és que l'honorem, que la popularitzem fidelment, tal com ens l'ha ofert la tradició, però la música d'un poble, d'un poble noblement egoïsta, no ha d'acabar en la cançó popular que un i molts artistes anònims li lleguen, sinó que cal esbrinar tot el seu sentit harmònic característic per tal de fer florir una escola forta i ben fonamentada, que no s'aturi en el fet simple d'harmonitzar una cançó amb més o menys mestria, sinó que cal que s'expandeixi en tots sentits fins arribar al simfonisme i a l'òpera.

Si així ho hagués entés tot aquest jovent freturós de produir artísticament no hau-

riem hagut de suportar moltes obres imitatives de sentiments completament exòtics i contraris al nostre propi sentiment.

La nostra música perquè sigui nostra cal que s'inspiri en les formes purament diatòniques. El cromatisme sistemàtic, que és el que molts emprenen, no serà mai llatí i per tant, tampoc podrà ésser mai nostre. La pròpia cançó popular ens ho diu ben clar, car el que les profunditzi una mica veurà que totes son inspirades dins els motlles de les modalitats gregues i llatines, amb lleus modificacions, devegades, en algun grau de l'escala que en moltes d'elles no seria gens aventurat de titllar-les d'apòcrifes, per la sencilla raó que s'aparten només en aquell punt accidentat d'una modalitat bien definida.

Essent, doncs, el caràcter de la nostra cançó popular fonamentalment diatònic, perquè ens hem d'empenyar en revestir-la d'una harmonia plagada de cromatismes si els estils són completament oposats?

Més d'un cas podria citar-se d'autors que han pretés fer música catalana i hom pot observar en les obres llurs el domini de melodies cromatitzades, anguloses, amb salts injustificables, oblidant que la nostra cançó és tota ella dolçament planera, i per acabar-ho d'adobar, una harmonia fexuga, enfarfegada de cromatismes... i el pitjor de tot és que molts, ignorants de les valors típiques de la nostra música, l'han acceptat com a catalana!

Seriem injustos, però, si no regonegues-sim la valor d'alguns mestres il·lustres de

la nostra terra en l'obra dels quals hi es-
purnegen moments de viva catalanitat, que
pot-ser la nostra ingratitud ha fet estron-
cadissa, però que no devem de cap mane-
ra oblidar, ans tractar d'aprofitar tot el
que de bó ens lleguen treient-ne tot el par-
tit possible.

Cal que ens acostumem a sentir i esti-
mar tot el nostre. Mentre ens conformem
a representar el paper de simples imitadors
la nostra obra no tindrà cap transcendència.
Hem de saber confiar amb nosaltres matei-
xos! Els grans mestres es bó estudiar-los
i fins si es vol imitar-los a manera d'assaig
per copsar-ne la seva tècnica, però no pas
per deixar-se influir d'un modo tan indesit-
jable que la nostra personalitat quedi com-
pletament esborrada.

La nostra cançó, per sí sola, és un bon
llevat per crear una escola catalana ben
típica i ben forta, capaç d'ésser respectada
i admirada arreu del món, de la mateixa
manera que s'han fet admirar les grans
escoles europees, però perquè això sigui
cal que estudiem de ferm creant-nos una
tècnica pròpia, cercant en les entranyes
de la nostra cançó aquella llavor pura que
sebrant-la i conreant-la floreixi un dia
amb esclat de cosa bella i dongui el fruit
que del nostre esforç poguem esperar-ne.

Aquest és el treball que després d'un
llarg estudi, em proposo humilment desen-
rotllar, començant la publicació de diver-
ses obretes instrumentals amb l'únic pro-
pòsit de divulgar aqueix sentiment musi-
cal que furga en el fons de la meva ànima.

Petites proses

Les amables veïnes

Cada dia, a les set de la tarda, hom agafa l'autòmnibus al passeig de Sant Joan.
Cada dia, hom troba en ell gairebé els mateixos passatgers: Uns treballadors que vénen
de Sant Martí, una damisella mecanògrafa molt sèria i amb vestit a grossos quadros
gros, i altres persones que no es del cas esmentar.

Ens fixem amb la damisella. És forta; cobreix la seva testa un bonic i senzill capell.
Fins a la plaça d'Urquinaona, que ens deixa, no s'ha mogut de posició en sòn seient. En
canvi, els altres passatgers l'esguarden amb rostres somrients i no estan gairebé quietes.
Lo que poden la joventut i la formosura!

Demana al cobrador que ordeni aturar l'auto. Ell compleix amatent (a nosaltres mai
ens sent). La xicota baixa i sembla que al remiar el trajecte ens manqui quelcom. En-
cara ens veiem que és al seu lloc i hi esguarden. Nostres ulls han ensopegat amb un se-
nyor rodanxó que s'havia assentat al seu costat i que rera dels vidres de la finestra
la mira com s'allunya...

L'autòmnibus és un lloc simpàtic per nosaltres. El continu saltironejar del cotxe
ens fa fixar, quelcom més que en els tranvies, en les nostres amables veïnes, i més d'un
cop hem cedit el seient a una dama perquè no es vegi obligada a pujar a l'imperial. Aquí,
sols hi hem pogut veure entre tenebres, rostres arrugats i cossos tremolosos per l'airet
fred del capvestre, i hem pensat novament en aquella incògnita veïna!

JOAN TRULLAS RIERA

DIVAGACIONS SETMANALS

MATEMATIQUES GASTRONOMIQUES

per Enric D'ALBERTY

Un estranger, bon coneixedor superficial de la nostra ciutat, observava com a Barcelona tenim profusió de cotxes, de ciralleres, de botigues de queviures, de barberies, de magatzems, d'hotels. Però el què l'intrigava saber era els barcelonins on menjaven.

Es ben senzilla la qüestió. El bon barceloní menja a casa. Aquesta és la causa que no hi hagin restaurants.

Que ha d'anar i venir quatre cops al dia d'Horta a la Bordeta o de Sarrià al Poble Sec, què hi fa? El barceloní pert dues hores a més, però—llevat de l'estiu, quan té la família a Vilassar — menja sempre a casa.

Si li pregunteu el per què no es cerca un lloc *acomodo* vora l'oficina o el despatx, vos dirà que enlloc sinó a casa—que si molt convé és una infecte despesa — menja bé.

Si seguiu però preguntant-li que menja a casa, l'home no tindrà més remei que inventar un menú arbitrari.

En realitat el català és home de sa casa, però no és menys cert que menjar fora costa un ull de la cara. I el català, si paga igual, vol menjar millor que a casa. És així.

Però un restaurant enraonat, que no sigui una quadra, on serveixin com a la taula d'un burgès sense pretensions, no existeix.

Prou en alguna coforna d'aspecte tavernari veieu damunt el vidre unes ditades que us prometen atipar-vos per tres pessetes amb vi, postres i pa. Si teniu la flaqueja de demanar un cobert, així que el moço, veient que no us en adoneu, vos avisa que ja heu dinat, heu de cuinar a fer-vos fer una truita i un bistec per a garantir-vos de no defallir de mal de cor. Vos porten la nota, i no falla, puja a sis pessetes i mija, que fan set. Què menys voleu donar d'estrena?

Si endemà, si seguiu tenint la família

fora, sortiu com cada dia amb els companys de treball, i en passar ran d'un establiment on uns cartellots impresos anuncien àpats econòmics, a la carta, vos acomiadeu com aquell qui fa la cosa més natural del món en observar la cara d'estupor dels vostres acompanyants.

—Sí, avui tinc molta feina i no tinc temps d'anar a casa—mentiu perfidiosament.

I entreu al restaurant, desitjós encara de menjar bé i a bon preu. Vos porten la carta i escolliu: tres plats mercats a una pesseta o a cinc rals: macarrons, llomillo amb mongetes i escarxofes romana, pa i vi de la casa...

I menjeu satisfet, guaitant de cua d'ull una institutriu golafre, o un croupier amb cara de son. Demaneu la nota, i puja a sis pessetes trenta, que fan set. Com ha anat? vos diu. Mireu la nota, torneu a repassar-la, i la trobeu inexpugnable. O el cambrer es boig o ho sou vosaltres, però pagueu.

Jo he fet l'experiència durant vuit dies, i conteu si n'he fetes de provatures, de combinacions de plats i de tastets, en el mateix lloc o bé en llocs diferents. Des de la repetició d'un mateix plat barat tres vegades, a la confecció d'un menú simplement vegetarià, tot ho he provat, no assolint mai sopar per menys de sis pessetes i mitja.

He estat a punt de consultar el cas a un matemàtic, però per què, per sentir com em surt amb la relativitat? Al cap d'avall soc cert que els números, havent dinat, no es someten per a res a les lleis de la seva ciència que es la suprema lògica.

Per això, així que la família ha tornat a ésser aquí, he dit als bons companys que, avesats a admirar-me, ya tenien l'hàbitut de deixar-me a la llinda d'un restaurant o altre:

—No, avui no. Es menja tan malament per tot arreu, que he decidit tornar-me a habitar a menjar a casa.

GEORGINA

per Lluís JORDA

A tu, P.

Passant arran de les cases del poblet, la forastera deixava una estela de claror com si els astres, tots, s'haguessin aplegat en ses pupil·les d'un negre immaculat. Com si els raigs del sol lluent, daurat com les espigues que en la gran plana maduraven, s'haguessin tots confós en aquells cabells, joguina del vent que subtil els amoixava.

Si en comptes d'ésser l'estiu, l'hivern hagués regnat, encara hauria sorprès més aquella bella forastera, que més que una dona semblava una fada...

Si en mig l'hivern crú, quan el poble romania embolcallat d'una mortalla blanca que havia caigut amb aires de torrentada, la formosa forastera hagués aparegut, hauria semblat la visió de la Primavera venint abans d'hora; com si aquella cança:

«El desembre congelat
confús es retira
abril de flors coronat
el món admira».

hagués esdevingut realitat.

Ara, ja era adorable, ja, mes no causà tanta admiració, el jovent hi estava ja fet a veure damiselles mai vistes per la Festa Major.

No obstant, darrera seu, arrossegà una estela de cors juvenívols.

Anava sola. No duia «Kodak».

Aquella «Kodak» infadigable engolidora de nicieses, de la qual cap turista «bien» la sap desprendre's.

Era gentil com cap nina pot ésser-ho.

Si volgués dir-vos la negror de sos ulls, ni que els comparés a una nit sense cap llàgrima d'estel fóra exacte, encara.

Voldria que l'haguéssiu vist a les ballades de la Plaça.

Era quan el dia mort, que la tenora començava a refilar...

Les anelles anaven grontxant-se, com

una mar inquieta que li donava un aire d'uniformitat que encisava.

La forastera també ballava.

Semblava que l'únic goig que fruïa era complaure's martiritzant el cor dels joves què, materialment, se la menjaven amb l'esguard...

Molts li havien ofrenat paraules d'amor; d'aquell amor que neix en el cor, només atiat pel desig... D'altres, més tímids, només li havien preguntat el nom... Mes ella totes les preguntes defugia, adés mirant l'infinit que ja s'enfosquia, adés arreglant-se un petit «bucle» de llur cabell ondulat que perillava per l'esbogerament que havia dedicat a l'última sardana saltada.

Vingué el ram.

Tots volien ésser posseïdors de la tòia per a ofrenar-l'hi.

Com sempre, un tingué la sort i posseí aquell obsequi tan envejat.

L'haguéssiu vist com passava en mig els companys, triomfalment!

Per fi l'ofrenà a la forastera, mes aquesta no l'acceptà.

No volia més afalacs.

El flaviol iniciava el preludi de la sardana de rams i la forastera del braç d'un humil pastor, sortia al rotllo.

I ballant, el xarrie li preguntà:

—A mi me'l direu, formosa fada, vostre nom que té d'ésser dolç com mai hagi pogut ésser-ho el caient de la tarda d'un jorn de tardor?... Prometo no dir-ho a ningú...

Ella, abocant-se-l'hi a l'orella, pronuncià quatre síl·labes confuses...

Aquella nit, quan la Natura dormia, el canyar de la riera exhalava un cant deliciós, que s'encomenà a l'extensa pollancreda...

Tot cantava una cançó dolça que encara ressona en mes orelles...

—Ge-or-gi-na!... Ge-or-gi-na!...

ELS NOSTRES COMPOSITORS

Agustí GRAU

Distingit compositor català del qual en la sessió de la «Associació Intima de Concerts» celebrada el diumenge, a la Sala Mozart, foren estrenades amb força èxit, tres obretes del seu recull «Escenes de la llar», per a violí i piano, que es distingeixen per una profunda i fina catalanitat. Junt amb aquesta obra té en publicació un recull d'obretes per a piano en estil fàcil i inspirades també en el més pur sentiment català. El curs de 1922-23 a la pròpia Associació el pianista Alexandre Ribó li estrenà una interessantíssima «Sardana de concert» que obtingué un gran èxit. El 1923 fundà i dirigí en col·laboració amb els seus intel·ligentíssims amics Ernest Cervera i Josep M.ª Pagès la magnífica i malaguanyada «Revista catalana de Música» en la qual publicà sota el títol de «Per la música catalana» una sèrie de bells i interessants articles. Anteriorment, i amb el mateix títol, aparegueren a «La Publicitat» uns articles que foren molt celebrats.

ELS POETES D'AVUI

PRESSAGIS PRIMAVERALS

SONETS VOTIUS

per Octavi SALTOR

I

*El vostre nom pressent la Primavera.
Potser per ço us el van aparellar.
La Primavera vostra festa espera,
perquè abans dintre l'any no gosa entrar.*

*Si us veu que li feu cara riallera
i us sobta un clar repòs en el mirar,
de la joia vos pren per missatgera
i fa un repic alegre en son lllindar.*

*Llavors encén, d'un bes, les flors més belles,
i amb son alè, l'esguard de les donzelles,
i tot el món sonorament li riu.*

*Si el vostre nom tant amb el temps es lliga,
bé escau que us sigui el jorn d'avui, amiga,
com el sol: i l'amor, etern i viu.*

II

*I així, ratllin el cel xiscles d'aloses
i a vostra veu s'obrin florits camins,
i en oferir-vos llur esclat, les roses
recullin la claror del dematins.*

*I que la mà amorosa i cordial
que es sàpiga espillà en les vostres nines,
d'aquest esclat de roses, triomfal,
a temps, curi de treure'n les espines.*

*I que copsant la gràcia exquisida
i el perfum delicat, que en vostra vida
exhalen la puresa dels sentits;*

*L'amat desvetlli el foc de vostra galta
i us mení a aquella glòria més alta
on goigs d'amor mai no seran finits!*

Hostes il·lustres

Ramon del Valle Inclin

Amb motiu de l'estrena per l'actriu siciliana Mimi Aguglia de «La cabeza del Bautista», l'autor de «Aguila de blason» ha conviscut uns dies amb la intel·lectualitat catalana. L'èxit assolit amb la representació escènica d'aquesta obra, tirant a «Gran Guignol» és degut, no sols a la suggestió fortament dramàtica de les situacions, sinó a la puresa, energia i elegància d'estil que han valgut a Valle Inclin—mancat d'un braç, com Cervantes—el renom gloriós de «El otro manco».

Igor Strawinsky

Famosíssim i original mestre compositor rus, que repeteix la seva visita a Barcelona amb motiu de dirigir audicions d'obres seves al Gran Teatre del Liceu. Corresponent a l'efecte i a la comprensió que els catalans li han mostrat, i encisat de l'encant de la nostra sardana ha volgut ell mateix compondre'n algunes, de gran interès, doncs s'hi deixa sentir l'exotisme i l'originalitat més modernes damunt la tradició, potser una mica fàcil i rutinària, de la nostra dansa.

L'anell del Nibelung

de Ricard Wagner

per F. T.

Cap artista ha tingut una existència tan plena de vicissituds com Wagner. Un home d'un neguit extraordinari, amb una aglomeració de dees com cap, corrent d'una ciutat a l'altra perseguit per la visió de la seva obra, buscant la tranquil·litat material per tenir el seu esperit lliure d'aquest detalls de la vida per poder amb tota joia lliurar-se a la seva gran obra. Un dia director d'orquestra en algun teatre de província alemanya, altre dia morint-se quasi de fam a París: un altre, funcionari públic de la Cort de Sajònia: perseguit, fugitiu, exilat a l'estranger, i trait per la fortuna, desesperat, cridant a la mort com únic consol a la seva agitada vida.

Es diu que en 1846 l'assumpte del "Mitus del Nibelung" ja el preocupava. El projecte detallat, en prosa, i que respon al drama definitiu, és de l'estiu del 1848: l'obra completa fou acabada el novembre de 1874.

Comença per compondre la composició poètica del final o sigui la *Mort de Siegfried* (avui la *Pota dels Déus*) el 12 novembre 1848 i que acabà el 28 del mateix mes. Després vingué el poema el *Jove Siegfried* (avui, Siegfried) que va ésser a la primavera del 1851: dintre d'aquesta època va escriure alguns esbossos musicals. A la tardor del mateix any, Wagner reprèn el seu pla primer, emprò més bast de l'any 1848, i començà a escriure l'Anell. El poema de la Walkyria l'acaba el primer juliol 1852, i el de l'Or del Rhin els primers de novembre; a mitjos de desembre el *Jove Siegfried* pren la seua forma definitiva; i poc després la *Mort de Siegfried*, enterament renovat en moltes escenes.

El febrer de 1853 sortí el poema imprès de

L'Anell del Nibelung, solsament 50 exemplars, que foren repartits entre els amics d'en Wagner; aquest fou el text definitiu. La primera edició pública d'aquest poema és de l'any 1863, i es troba per primera vegada els títols de *Siegfried* i el de la *Pota dels Déus*. La composició musical de l'Or del Rhin la començà al final

de la tardor de 1853, acabant la partitura a últims de maig de 1854, o primers de juny.

L'únic que el preocupava en aquest món, era aquesta obra, *L'anell del Nibelung*, així és que, a primers de juny del mateix any començà la *Walxyria*. Escriví Wagner a en Liszt el mes de juny de 1854: "Jo no puc aguantar més, tots els meus nervis trontollen, tinc d'escriure la música de la *Walxyria*, la sento frisar per tot el meu cos." Acabà aquesta obra el març de 1856.

Siegfried pertany el seu començament, cap a la tardor de 1856, aquesta obra tingué moltes interrupcions, fins el 5 de febrer de 1871 no fou acabada. La de la *Pos-*

ta dels déus l'emprengué després de l'acabament del projecte de *Siegfried*: l'octubre del 1869 el primer acte fou acabat, l'esbós orquestral el 11 gener 1870, el segon el 5 juliol del mateix any, el tercer el 9 febrer 1872.

Wagner escriu al seu amic i protector Wessendonk, desde Tribschen, prop de Lucerna, el 13 juliol 1868: "Després de la lluita que he tingut de sofrir amb elements de discòrdia, les representacions dels *Mestres* han sigut perfectes, emprò he quedat abutut i malalt, n'obstant d'haverme'n anat al camp. De totes maneres consagraré a l'acabament de varis fragments del *Nibelungs* que estan igual com els vaig deixar fa deu anys."

Wagner als 30 anys

(Dibuix fet a París)

Retrat fet l'any 1870

El conegut crític wagnerià Conrad Kuhnert deia: "La música dels *Nibelungs* sembla concebuda al mateix temps que les paraules del text, és una mena de música primordial, sí, és veritat que Wagner l'ha composta: però fortament influïda per Wotan i l'augusta nissaga divina.

La primera representació de l'*Anell del Nibelung* s'executà a Bayreuth, del 13 al 17 d'agost 1876, i es donaren tres cicles, éssent un desastre financer i gràcies al seu il·lustre protector podé refer-se d'aquest daltabaix.

Totes les penalitats sofertes pels seus fracassos financers de Bayreuth i el veure's incomprès del poble alemany, on les enveges el furgaven per tot arreu, el ridiculitzaven i arriben fins a l'insult, tots aquests fets, un home de cos com ell, que era d'una noblesa extraordinària, cansat de lluites, abatut, malalt, es veu obligat a passar l'hivern a Itàlia, i allà a Venècia, el 13 de febrer de 1883, mort d'un atac al cor, als 70 anys, en ple treball, on era estimat fins dels més humils.

A Barcelona s'estrenà a la primavera del 1910, baix la direcció del mestre Franz Beidler, gendre d'en Wagner, i se donaren 4 cicles.

L'*Or del Rhin* el 30 de març, per les senyores Guerrini (Fricka), d'Albert (Freia), Bruno (Erda), Srs. Masini Pieralli (Wotan), Vaccari (Loge), Guercia (Alberic).

Spadoni (Mime), Mugnoz (Fasolt), Medoni (Fafner).

La *Walsyria* el 31 de març: Srs. Guidice, Russkowska i Guerrini, Vaccari, Masini i Mugnoz.

Siegfred, 1 d'abril: Srs. Russkowska i Elise Bruno; Srs. Borgatti, Segura Tallin, Spadoni, Guercia i Medosi.

La *Posta del Déu*, 5 d'abril: Sras. Guidici, d'Albert (Gutrune) i Bruno (Waltraute) i Borgatti, Masini (Hagen), Segura Gunther i Fernández (Alberic). Els tres cicles restants foren donats dintre del mateix abril de l'any citat, i l'any següent 1911, escalent-se en el mateix mes d'abril, baix la direcció del MMtre. W. Kollner es donaran 4 cicles més.

Dintre el febrer d'aquest any s'han donat al nostre Liceu dos cicles de la *Tretalogia* baix la direcció del eminent mestre Fèlix Weingartner, prenent-hi part els artistes Sres. Hafgren, Dahmen, Bessalla, Fiori, Lucci i Velázquez i els Srs. Masini-Pieralli, Kirchoff, Marowsky, Nissen, Canadà, Wiedemen, Reiss, Frau i Gallofré.

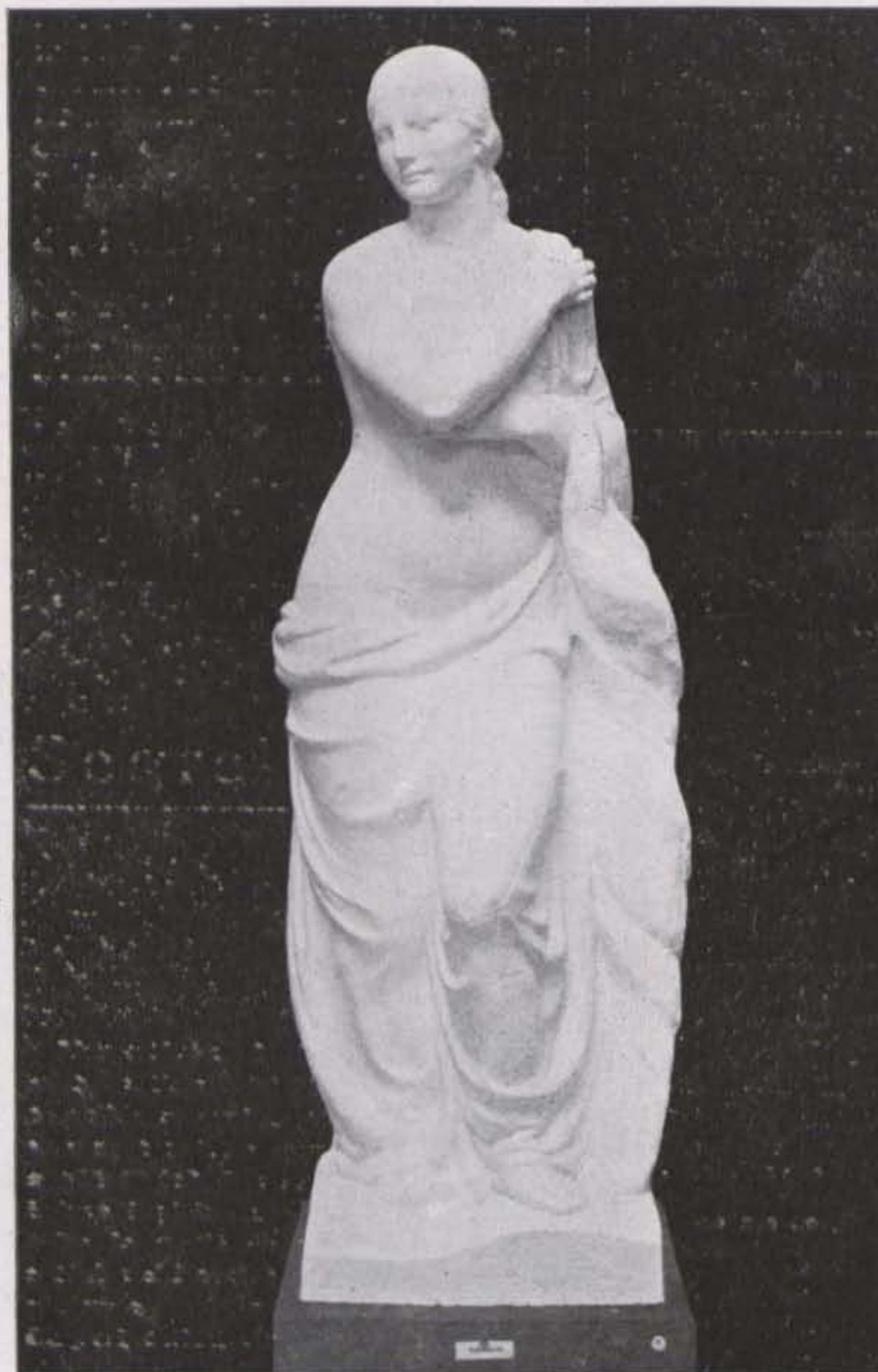
Aquests cicles s'han vist concurredissims veient al fi, que, gràcies a la Associació Wagneriana, que fa un sens fi d'anys que ha anat treballant per la cultura del nostre poble junt amb el infatigable crític musical Joaquim Pena, el nostre poble va comprehension el valor de l'obra wagneriana.

Retrat dels últims anys de Wagner

LES EXPOSICIONS

per C. FAGES DE CLIMENT

*Galeries Laietanes.
Exposició de pin-
tures de Grau Lli-
mona.*

Un mèrit indubtable d'aquest artista que fou un dels primers que portà entre nosaltres amb incert les inquietuds impressionistes, és l'haver-se sabut mantenir constant a la seva trajectòria inicial sense perdre interès en mig de les més noves i suggestives orientacions de la pintura.

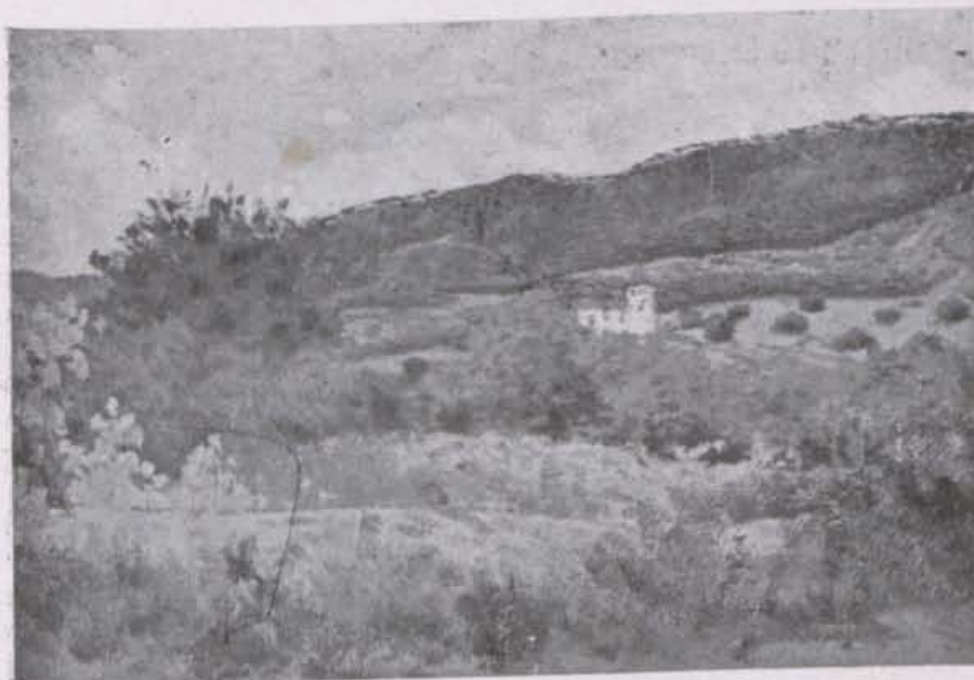
En Llimona és un romàntic i un místic alhora, nodrit, per tant de tèrboles i desmaiades inquietuds, més literàries que pictòriques. Els seus dibuixos acusen una mà molt experta i un sentimentalisme quelcom novelesc, i les seves teles són acolorides amb gust exquisit i una tècnica sàvia.

Decididament nosaltres preferim els seus paisatges, les seves notes generalment més exemptes de preocupacions d'assumpte.

Estàtua de Jardí

Clixé Estudi Fotogràfic Fullà

CASANOVAS

Vilassar

Exposició de vidres d'En Gol.

Novament ens ha ofert aquest prodigiós ceramista, diable de les arts del foc, segons frasse d'un eminent crític, una col·lecció dels seus vidres admirables, això pe ri'exquisidesa de gust com per la dificultat de la seva tècnica cada dia més domenyada.

Galeries Dalmau.—Exposició d'escultura Enric Casanovas.

Ascendint encara en son camí gloriós, Enric Casanovas, ens ofereix una nova mostra del seu art: estàtues i testes de dona, baixos relleus admirables.

Entre totes les obres exposades, però, sobresurt «Estàtua per a jardí», que coincidint en mèrit amb l'importància que l'autor li concedeix, presideix la sala. En ella és cerca-

da aquella majestat i aquella gràcia que En Casanovas sol donar a les seves dones, valent-se fins i tot de desproporcions d'un efecte estètic segur.

Així en el rostre de l'esmentada estàtua com en el de les altres testes, segueix acusant-se aquella racialitat mediterrània de la nostra dona, que podria ésser grega o provençal, però no és més que catalaníssima.

Entre els relleus s'imposa esmentar amb tot elogi; en canvi no ens plauen tan

les motllures que porten els números 9: 10. per a decoració, en els quals l'il·lustre autor del monument a Montoriol sembla fugir-se una mica de la seva sobrietat essencial, per a esdevenir més decoratiu, manllevant potser un pols de gràcia al segle XVIII, en lloc de senyir-se a la seva originalitat tan assenyalada.

Tarda al Port de la Selva

(Clixés Estudi Fotogràfic Fullà)

MUMBRÚ

Galeries Laietanes.—Exposició de pintures Mumbrú

Dintre la correntia general de la pintura de les darreres promocions, En Mumbrú hi té un lloc assenyalat i una personalitat ben pròpia.

Amb una honradesa i un afany de perfecció exente de trucs i segones intencions, diu el paisatge que veu amb una nitidesa i una decisió i na gràcia que encanten. Per ell la mar no és cap monstre prenyat de fúries, ni el cel cap abim on es congrien nuvolades de tempesta agitatedes pel vent. Per això el temen la mar abonança i els celatges d'Empordà, i encare esculleix per a pintar les tranquiles aigües del port natural de La Selva adorat a les montanyes de Sant Pere de Roda que a l'istiu prenen color d'aram i son estructurades amb la més

clàssica i proporcionada de les arquitectures. I si s'enfila una mica a les garrotxes de Lladó és encara perquè en aquell paisatge argentat d'oliveres segueixen jugant-hi un paper essencialíssim l'imponderable cel empordanès—que no és mai conturbat sinó esbaudit per a tramontana—i les aigües de Roses i d'Empuries, que si són belles arran de platge, vistes de la primera ondulació de la montanya estant adquireixen una calitat decorativa de fons sue el pintor sap molt ben aprofitar.

En Mumbrú és ya avui una de les més belles realitats de la nostra pintura. Cal esperar però encara més d'ell el dia que, convençut ell mateix del seu mestratge en dir-nos com «veu» les coses es decideixi potser a dir-nos més com les «sent» subjectivant-les amb un pols més de lirisme.

Segrelles

L'expertíssim i intel·ligent artista il·lustrador Segrelles, el qual té oberta una molt notable exposició a "El Siglo" dels seus dibuixos i pintures.

En la secció de crítica artística del vinent número parlarem detingudament d'aquest artista singular.

CURIOSITATS MUNDIALS

El grandíols volcà de Krakatoa, situat a l'illa del mateix nom, prop de les Ce Java i Sumatra, el qual, després de 23 anys de descans, ha tornat a obrir sos cràters, ocasionant un dels majors cataclismes

L'Abadia de Selby, comtat de York, fundada per Guillem el Conqueridor, està en perill degut a les inclemències dels temps. Serioses esquerdes han aparegut e als pinacles del costat dret, produint una grossa trencadissa a través del sostre del cor que hi ha al dessorà. Fins que les reparacions puguin ésser portades a cap, l'obra insegura ha estat subjectada amb grans cables

La il·luminació de la llar

per David B. ALOY

Encara que en la nostra terra la ciència de la il·luminació no ha arribat de bon tros al grau de maduresa que té en altres pobles, ni se li ha donat ara com ara la importància que en realitat té, serà bo potser dir unes quantes paraules tractant de la il·luminació de la casa.

Cap lloc tan adequat per parlar d'aquest assumpte interessant com les pàgines amables de JOVENTUT CATALANA. La gran majoria de nosaltres hem de constituir encara la llar somniada, senzilla o luxosa, però en la que hi posem la major il·lusió i que anhelem que tingui—dins els mitjans de cadascú—el major nombre possible d'encisos íntims i de detalls agradables.

Em permeteu que jo, per començar, dongui el meu modest parer sobre el tema de l'enllumenat artificial de la casa? Es clar que ara caldrà que vós, lectora gentil i lector amable, hi diguen la vostra en la qüestió essencial de les bel·leses de la llar. Les damiselles parlant de flors, cortinatges, estors i mil detalls que fan escament una vivenda; l'arquitecte, el pintor, el tapisser, l'eba-

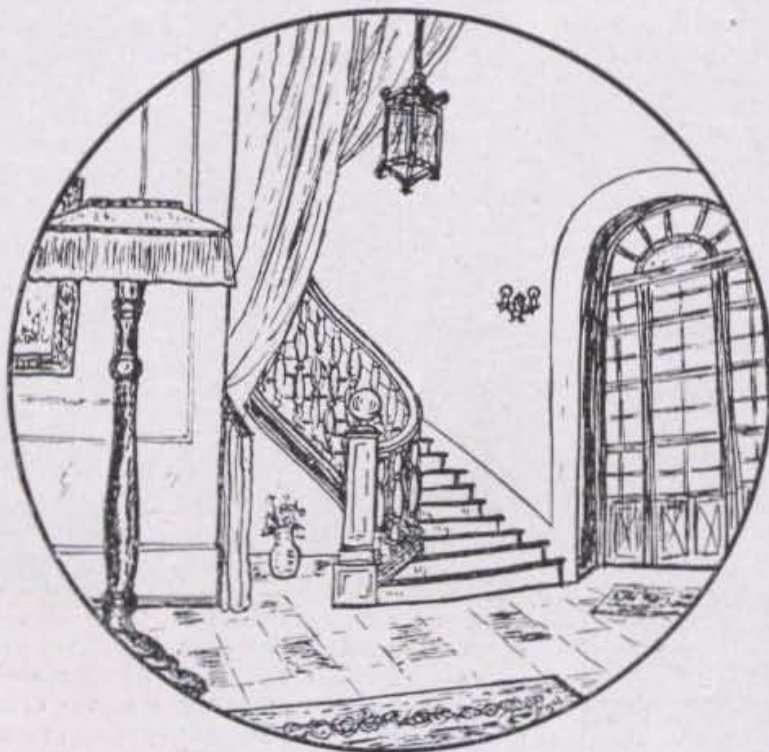
nista, etc. aportant el seu gra de sorra a l'obra general realitzarien, crec, una labor constructiva i que seria seguida amb interès per tots els lectors.

* * *

El problema de l'enllumenat de la casa es resol encara al nostre país—fins en les llars més luxoses—amb una lleugeresa que fa fredat: —Hi ha poca llum en una sala? Posarem una bombeta de més bugies!—Cal posar un llum en una habitació? L'electricista—o un mateix un diumenge al matí—penjarà del sostre un tros de flexible amb una làmpara descoberta al capdell, situant aquesta si pot ésser ben prop dels ulls, del pla on es deu treballar.

En el cas més feliç s'adquireix un aparell lluminós que faci força goig, encara que les seves característiques de repartiment de la llum siguin detestables.

No és que vulgui significar, al treure aquests exemples massa freqüents, que calgui calcular per cada habitació el flux lluminic necessari, no, com es fa—o s'hauria de fer—en els projectes d'enllumenat comercial i indus-

trial. Però sí que a l'adquirir i distribuir els aparells de llum que han d'aclarir la nostra casa en les llargues hores de fosquetat, tinguem ben presents una sèrie de requeriments que ben aplicats ens donaran sempre una solució més econòmica, elegant i saludable per la vista que ara.

Es cert que en els aparells d'il·luminació interior, a més a més de les seves qualitats, s'hi cerca un element decoratiu notable. I en realitat és així, posseint els aparells d'aclariment artificial un do que no té cap altre element de decoració: la mobilitat. Però així i tot cal rebutjar sempre, per bonic que sigui, tot aparell que dongui una claror perjudicial.

Unicament en aquells llocs on es deu romandre breus estones es podrà ésser una mica tolerant en aquest sentit. En canvi, tot rigor és poc en escullir el aparells dels departaments on es facin llargues estades: menjador, saló, etc.

Un perill que cal evitar pels seus efectes perniciosos és l'enlluernament produït per la llum excessivament intensa a la vista. Per anul·lar-lo es bo, sobretot en habitacions grans, posar varis focus lluminosos de poca intensitat repartits per la sala en comptes d'un únic més potent. S'evita també protegint les bombetes dins de globus o tulipes glaçades que impideixen veure aquelles directament. Quan no hi hagi altre remei i deguin veure's les bombetes emplem-se glaçades o semi-glaçades.

Els contrastes de llum són molt escalents en una sala, despatx o biblioteca, però es bo no abusar d'ells. Consisteixen en il·luminar una regió o recó de l'habitació—allà on es conversa llegeix o treballa—, deixant en la penombra la resta de la mateixa. Això s'aconsegueix apagant l'aparell de sostre d'enllumenat general i deixant encès un o varis llums locals de pared o de peu.

Com que l'ambient d'una sala el dona precisament la color i disposició de la llum que hi ha, podem amb sols obrir o tancar un interruptor

variar instantàniament l'aspecte d'una habitació, passant d'ambient fred—claror blava—a ambient càlid i amable—llum rogenca—o tants altres. Pot dir-se, doncs, que l'aspecte definitiu d'una habitació no es pot precisar fins després d'haver determinat l'influència de la llum artificial. La llum de color es podrà emplear com a element decoratiu—i és un element millor que les bones pintures i el decorat de les parets ja que té l'avantage d'ésser variable—però deu tenir-se el bon criteri de què les colors siguin més aviat sentides que no pas vistes. Es dir, es deu just iniciar una atmosfera especial sense forçar-la gaire.

Alguns aparells d'ecoratge solament serveixen

des del punt d'esguard artístic. Així els braços de pared, posem per cas, solament tenen l'ofici de donar en una sala uns punts brillants, una nota de color.

Les làmpares de peu i de taula que tant increment han pres en el darrers anys poden arribar a suministrar el sistema d'enllumenat d'una cambra, prescindint-se de l'aparell de sostre o considerant aquest com auxiliar. L'avantage d'aquest mètode consisteix en què la il·luminació local per mitjà de llums portàtils dona una sensació suau de benestar que mai una llum intensa general de tota la sala podrà donar.

Darrerament excel·lents efectes d'enllumenat de la llar s'han obtingut disposant làmpares de diferents colors amagades a la vista, i produint a voluntad il·luminació de to corrent, rogenca o blavós. Aquest mètode proporciona un ambient molt agradable a l'interior de les cases, si bé a Catalunya és gairebé desconegut.

També la instal·lació de finestres fíngides, en les que s'han col·locat làmpares per produir imitació de llum del dia, claror de lluna o de posta de sol, produeix excel·lents efectes artístics difícils d'aconseguir amb altres medis notablement més cars.

I N F O R M A C I Ó

ESPANYOL-EUROPA.—Una magnífica intervenció dels mitjos de l'Espanyol (Fot. Colomé)

FUTBOL

El campionat d'Espanya

Ha continuat en les altres regions la lluita en els partits de quart de final, per establir el definitiu representant en cada grup, però, evidentment, en futbol no hi ha lògica, i pot comprovar-se abastament aquesta dada, fixant-se tan sols en els resultats que es donaren el passat diumenge.

Deiem en aquestes mateixes pàgines, respecte a l'actuació de la *Real Societat* en les eliminatòries de son grup i de resultes de l'empat obtingut a Atocha amb el mateix contrincant d'aquest diumenge, que probablement no seria l'equip de Donostia el sospirat semifinalista per el codiciat títol. I encara que en el partit següent son brillant triomf féu canviar de pensament a molts crítics, ens sostinguérem en lo dit.

La *Real* ha celebrat ja tots els partits de son grup i es troba en igualtat de punts amb l'Arenas, encara que aquests han de celebrar un partit en el camp del Racing, d'on és probable que en surtin ja guanyadors, puix amb un punt tan sols d'empat, superen el total de la *Real Societat*. Però no és de creure que el Racing es deixi guanyar fàcilment, i menys de

perdre una tan magnífica ocasió per arribar a la consecució de la semifinal, on podria arribar encara, si en el proper partit guanyessin a l'Arenas, cosa que no és del tot impossible, si recordem que en el camp d'ells obtingueren un tan honorable empat.

La situació, doncs, en el grup del Nord, és intrincadíssima i sols amb una victòria o empat de l'Arenas en el darrer partit pot quedar solucionada, puix en cas contrari han de tornar a començar de nou.

Que veritablement semblaria el conte de mai acabar...

El partit celebrat en el camp d'Ategarri acabà amb el resultat de 3 a 1 a favor de l'Arenas, demostrant, però, la *Real Societat* que és actualment millor equip. Evidentment, encara

que el resultat s'ajustà al total del partit, els guanyadors ho foren en molta part ajudats per les circumstàncies de camp, jutge i públic.

Altres resultat, que deixa esmaperdut a tot crític que es dediqui a emetre pronòstics, és el que obtingué l'Estadi de Saragossa, en son camp, contra el potent onze del València.

Sols recordant el score de vuit a zero amb què acabà el partit a Mestalla, encara que en aquell camp ja no podem estranyar els resultats que s'hi obtinguin, s'esperava una neta victòria dels merengues, si no tan crecudada, bon

ESPANYOL-EUROPA.—Zamora, allunyant el perill en un «correr»

(Fot. Colomé)

xic pujada, però els fums dels valencians es veu que s'esvaeixen en sortir de son camp.

Difficil fou, pel Barcelona el partit a Saragossa, però, finalment, n'eixí brillantment triomfant, però el València ha obtingut una tan mínima victòria que més aviat es mereixia es decidís pels simpàtics aragonesos.

Fou en si un resultat que dona gran interès per veure en el proper diumenge fins on arriben els esforços del representant d'Aragó.

* * *

En els partits amistosos fou el més important el que en el camp de l'Espanyol es celebrà entre aquest equip i el de l'Europa. I no precisament pel joc que es podé veure, sinó per l'interès que hi havia en contrastar el valor dels nous elements posats en lluita.

El partit se l'adjudicà l'Europa, pel score de 2 a 1, i això per no desfer la tanda de victòries a l'inversa que ve obtenint d'un temps a aquesta part, el flamant equip del Real.

D'una vulgaritat insubstancial, el partit es desentrotllà sens que l'interès aparegués per enlloc. Ni tan sols en jugades individuals podé veure's cap espurna que ens dongués a entendre que de dos dels millors equips de Catalunya es tractava.

Sols en l'execució dels primers gols es veié

ESPANYOL-EUROPA.—Bordoy, en situació forçadíssima, allunya el perill de la seva porta (Fot. Serra Bertrán)

qualcom d'encert. El primer, marcat per en Llauger de fortíssim chut en el primer temps, i el segon d'en Cros, rematant un magnífic passe de l'Asarta, després d'una sèrie d'esplèndides passades entre mitjos i davanter, fou l'únic que es veié es tot el partit.

El gol de la victòria fou lograt pel l'Alcàzar en una distracció, o millor dit en un excés de vista de nostre olímpic porter, llençant un regular chut sesgat.

El públic en sortí completament desanimat i orfe de les tan ponderades rivalitats que s'anunciaven.

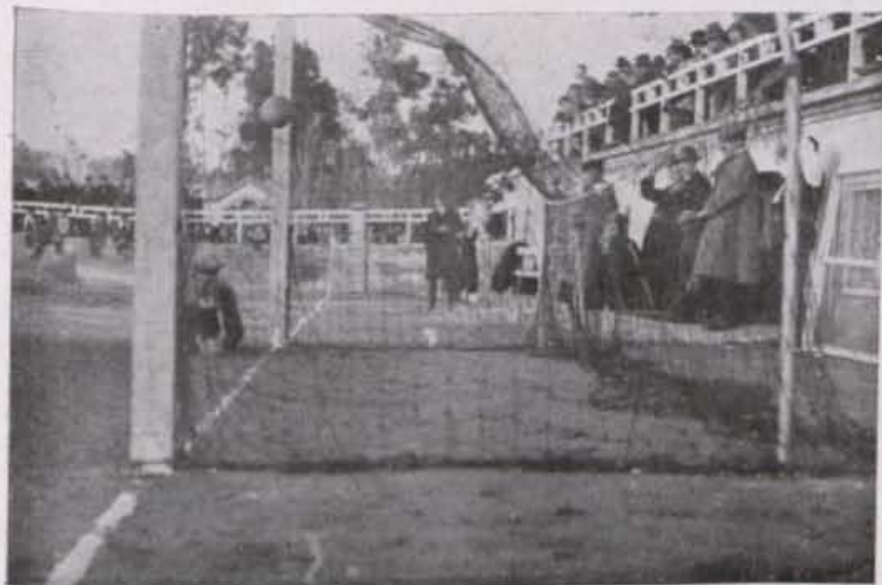
Un resultat inversemblant per molts i que a nosaltres no ens ha estranyat gens, fou la derrota del Barcelona, a Girona.

Ja hem dit en els comentaris del campionat d'Espanya que en el futbol no hi havia lògica, i ens reafirmem en lo dit.

Pel Barcelona, el viatge a la capital de la veïna província era un passatemps, un divertiment; el de menys era el partit... però sempre quedava la latent superioritat, que aquesta vegada no ha valgut, xuclada per la voluntat i ganes de guanyar de l'equip de la Unió Deportiva.

I aquestes són les ocasions que aprofiten els equips forans per a sorprendre'ns amb resultats que escruxeixen els ossos als fanàtics enragés.

No pretendrem nosaltres dis-

ESPANYOL-EUROPA.—El gol de l'Espanyol, aconseguit per en Llauger, que Bordoy impotent, no podé deturar (Fot. Serra Bertrán)

simular la fredor de la derrota dels blau-grana.

Així com en els triomfs els aplausos els han acompanyat, no per una derrota, si es vol inmerescuda, podem llençar-nos a l'acerba crítica, que sols desorienta i atabala els jugadors.

Vai més un estudi concret dels fets i resumir les situacions per poder trobar la clau d'una victòria o derrota, que no aplaudir o protestar, tan sols pel gust de fer-ho, sens pensar que inconscientment preparem el camí per a un sorollós desastre, que quant arriba no té explicació possible.

I la cosa és clara:

Es guanya el partit; els aplaudiments roden abundants a favor dels jugadors que en un partit fàcil han aconseguit la victòria.

El jugador veu premiat el seu mínim esforç i es creu insuperable. Però vénen els partits difícils, i, mal acostumats, no donen de sí lo que la seva fama requereix: són xiulats. El jugador perd el cap i el partit és perdut.

Ve la crítica, vénen les protestes, es parla de sancions i... Ningú s'atreveix a acusar a l'únic culpable: el públic... En aquest cas es trobà el partit de Girona.

Començà el partit i un mínim esforç del Barcelona bastà per desentrotllar un joc de completa filigrana i de magnífiques combinacions.

Es jugava per jugar, no per guanyar... Guanyar era cosa massa fàcil.

Però la voluntat tot ho pot i aquesta voluntat es convertí en tres magnífics gols, tots tres imparables, que donaren la més gran i més resonant victòria que jamai hagi obtingut el club representant de Girona.

I quan el Barcelona volgué ja era tard...

El resultat fou de tres a un, favorable a la Unió Deportiva.

RUGBY

En partit d'exhibició jugaren en el camp de Les Corts, el R. C. Sant Andreu i el F. C. Barcelona.

Regular concurrència assistí, i per cert no es retirà sens haver fruit abastament de l'emocional virilitat d'aquest esport.

El joc, com a prova d'exhibició, ens palesà una forta violència en alguns casos, però també una magnífica tècnica de combinació, que força a plaent desenrotllaren els jugadors d'ambdós equips.

El resultat, tal com requeria la marxa del partit i el caràcter d'amistosa exhibició, acabà en empat a 11 punts.

FEBER

NÒTULES

Ballades de sardanes.—Programa de sardanes per el diumenge, dia 5 d'abril, al matí, organitzades pel Foment de la Sardana de Badlona, i que tindran lloc a la Plassa del Marquès de Mont roig d'aquella ciutat:

Sota l'olivera	Saderra
Ai, quines noies	Ventura
L'alba	Bou
Salts i camades	Molins
Josefina	Grau
Aplec de Joventut	Rimbau
Cobla «La Principal Barcelonina».	

—L'Agrupació Sardanista de Barcelona, inaugura, diumenge vinent, dia 5, a les cinc de la tarda, les ballades de sardanes a la Plassa de Palau, per la cobla «La Principal Barcelonina».

La mateixa Agrupació dona una altdre audició en el «Lluna Park», diumenge, dia 5, al vespre, també per la mateixa cobla.

—A Badalona s'està organitzant un festival de la sardana continuadors dels aplecs que venia celebrant cada any el Foment de la Sardana, i el qual tindrà lloc el dia 25 de juny vinent.

Antologia de poetes empordanesos.—El popular setmanari «L'Avi Muné» de Sant Feliu de Guixols, publica mensualment i en secció especial a tota pàgina, una «Antologia de poetes empordanesos», que per la gràcia en què està editada la trobem amablement interessant.

Per ara han honorat dita secció els tres poetes Víctor Català, Salvador Albert i Josep Palahí. Seguiran, altrament, Joaquim Bonet, Vicens Piera, Enric Bosch i Viola, Ramon Masifern, Trinitat Aldrich, Juan Vergès i Barris, Maria G. Bassa Rocas, Enrica Paler Trullol i altres poetes excel·lidors de l'Empordà.

OPINIONS D'ALTRI

En un dels pròxims números començarem aquesta nova secció on els lectors podran expressar les seves opinions i els seus anhels sobre coses concretes i determinades. La Direcció de JOVENTUT CATALANA es guarda, però, la llibertat d'admissió.

Seràn preferits els treballs que estiguin, quan menys, ben ortografiats i tractin d'assumptes d'interès general, i no passi llur contingut d'una quartella a màquina o de dues escrites a ma. En la tramesa cal posar damunt l'envelop la indicació clara que són per «Opinions d'altri». ..

T. S. F.

LA RADIO AL MAR

per Josep BROQUETAS

La telegrafia sense fils ha tingut, d'ençà del seu descobriment, la utilitat principal en els vaixells en alta mar que, mercès a aquest invent meravellós, resten en constant comunicació amb la terra ferma i entre si mateixos, proporcionant-se així un important factor de seguretat en els atzars de la navegació.

En certes nacions, com als Estats Units, és obligatori per tot vaixell d'altura portar equip transmissor i receptor de telegrafia, el qual s'utilitza principalment, en els vaixells de càrrega pels cassos de perill, però que en els de passatgers serveix també per trametre i rebre telegrams particulars i notícies de premsa.

Són ja en gran nombre les vides salvades per mitjà de la ràdio-telegrafia. Quan hi ha temporal, en les estacions costeres i en els vaixells tots els operadors estan a l'escolta per tal de poder respondre a qualsevol demanda d'auxili. I quan s'escolta el fatídic S-O-S, el clam estrident del vaixell en perill, tota transmissió és interrompuda per tal de no destorbar el qui demana socors. Fins

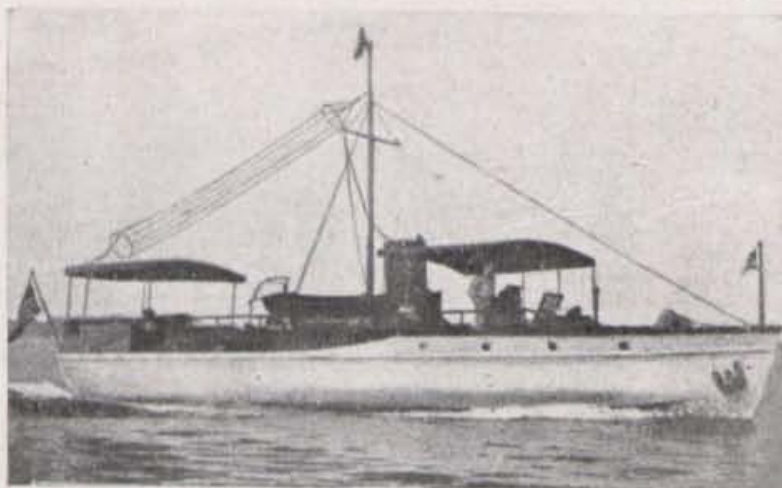
les estacions de «broadcasting» tant d'Amèrica com d'Anglaterra tenen sempre un operador a l'aguait, el qual disposa d'un interruptor que talla instantàniament la transmissió en quan escolta el crit d'alarma.

Però d'ençà de la generalització del «Broadcasting» arreu del món civilitzat, ja no serveixen sols per la telegrafia les

bon aparell de làmpares, la recepció ha d'ésser facilíssima i potent, i degut a l'absència d'obstacles natural es poden lograr resultats excel·lents amb un senzill quadre, com es veu en les canoes dels gravats.

En embarcacions petites així una antena hi hauria d'ésser tan petita, que val més un bon quadre amb el qual es guanya també en selectivitat i puresa de recepció.

Aquest petit yacht americà porta una bonica antena prismàtica la qual li permet rebre perfectament i també transmetre amb aparell d'espurna (el

antenes que veiem en els vaixells. La vida a bord, abans monòtona s'ha vist alegrada amb la recepció dels concerts conferències i notícies que de tot arreu trameten.

Es maravellosa la facilitat de recepció en els vaixells. Disposant quasi tots d'antenes magnífiques i sobretot, encara que sembli paradoxal, d'una incomparable presa de terra, s'hi dona el cas de rebre amb una senzilla galena o carborundum, concerts radiotelefònics a mil i més quilòmetres de distància. En aquestes condicions, fàcilment es comprèn que podent disposar d'un

més usat en els vaixells) lo qual li permet arriscar-se en altra mar amb tota confiança.

Fóra molt de desitjar que aquí s'imités aquest procedir instal·lant-se obligatòriament un transmissor en tots els vaixells. Avui sols en porten els grossos quan precisament, quan més petits són més el necessiten per sa major inseguretat en el mar.

CURSET DE RADIO

per J. B.

(Tècnic constructor)

La resistència òhmica de la presa de terra és un factor de gran pèrdua en els aparells de galerna. No així en els de vàlvules, ja que la major part d'aquests, gràcies a la reacció, funcionen tan bé amb terra com sense ella. La reacció compensa moltes deficiències.

En primer lloc, la presa de terra cal que sigui feta prop de l'aparell i si això no és possible, fer-la amb fil de coure molt gruixut o cinta del mateix metall. S'utilitza generalment com a terra l'instal·lació d'aigua, gas o calefacció. De les tres sols la primera és satisfactòria gràcies al gruix de les tuberies i a la conductibilitat de l'aigua. L'instal·lació de gas és mala terra car demés d'ésser els tubs força prims, a l'entrada i sortida dels comptadors hi ha juntes de coure i rosques engranades i màstics que dificulten si no impideixen la conducció elèctrica. La calefacció és encara menys recomanable car hi ha juntes d'amiant en molts llocs, no té bons contactes amb la terra veritable i a més quan s'acalenta disminueix molt la conductibilitat.

Una terra excel·lent és el cable del parallamp.

La millor però, és una placa de coure estanyat (millor platejat), enterrada a un metre de fondària entre dues capes de carbó cok ben moll d'aigua saturada de sulfat de coure. Damunt del lloc on està enterrada aquesta placa (que tindrà cosa d'un metre quadrat) s'hi deixa un clot que es procurarà mantenir sempre moll o fangós. A la placa hi va soldada una cinta de coure que va cap a l'aparell.

No podent disposar de terreny adequat per aquesta instal·lació, es farà la presa de terra al tub de l'aigua soldant-hi un fil gruixut de coure que no cal que sigui isolat. La soldadura és difícil; cal que la faci un obrer lampista car el tub de plom ple d'aigua pren l'estany amb gran dificultat. Si no es vol soldar s'hi posa un coll metàl·lic amb vis de pressió dels què es venen expro-fés

per aquest ús, però no és això tan recomanable com una bona soldadura.

En l'aparell, la resistència òhmica s'evita fent els bobinats amb fil gruixut (8/10 de mil·límetre com mínim), les connexions tan curtes com sigui possible per el qual caldrà pensar bé la col·locació de les peces fent de manera que quedin ben prop les parts que s'han de connectar mútuament, fer-les amb fil de bronze de 1'5 mil·límetres de diàmetre, apretar bé totes les connexions on no hi va rosca. Ademés en les bobines amb cursor cal procurar que aquest faci un contacte ben fort i segur tant amb la vareta com amb les espirals.

La resistència a l'alta freqüència l'evitarem en tota l'instal·lació observant les següents regles:

Evitar arreu els angles aguts: La baixada d'antena ha d'anar directament a l'aparell prescindint de l'estètica, és a dir, no obligant-la a adaptar-se a les parets com es fa amb els fils elèctrics ordinaris. El mateix, encara que no amb tant rigor, observarem per la presa de terra.

Procurar que el fil d'antena com els de les connexions siguin suficientment gruixuts i de superfície ben neta tal com havem dit per la resistència òhmica.

Evitar els caps morts: El defecte principal de molts aparells de galerna és que la bobina és massa grossa; però tants sols una petita part s'utilitza; la part no utilitzada absorbeix llavors gran part de l'energia oscil·lant contribuint a augmentar la resistència. Per ones curtes, amb 80 voltes de bobina (de uns 5 cms. diàmetre) n'hi ha bé prou. Qui tingui una bobina més grossa podrà en part compensar aquest defecte fent una connexió del cap lliure de la bobina amb l'extrem del cursor on va connectat el fil d'antena. El mateix s'aplica a les bobines de dos cursors. Fent això, el cap lliure es posa en circuit tancat i l'absorció té molta menys importància.

AL NÚMERO VINENT

"LA RADIO EN LA MEDICINA"

per JOSEP BROQUETAS

Bellíssim article dedicat als nostres metges

RADIO NOVES DE TOT ARREU

LES RETRANSMISSIONS DEL LICEU.—Amb el fi de poder complaure als radio-oients, l'Associació Nacional de Radiodifusió, d'una manera interina, instal·la les línies microfòniques a primers d'any i així podé retràsmetre les òperes. Tan aviat com s'acabà la temporada del gran teatre va procedir-se a les rectificacions de la línia, isolant-la completament a fi d'evitar les diferències que s'observen. Això ha fet que no es pòdesin donar tots els concerts de Quaresma com era desig de tots.

Una vegada més l'A. N. de R. i els radio-oients, han de quedar agraïts a les facilitats que D. Joan Mestres, empresari del Liceu, ha donat per les retransmissions musicals.

LA RADIOTELEFONIA ALS HOSPITALS.—La crida feta per l'Associació Nacional de Radiodifusió per a recollir aparells de les cases venedores de ràdio, l'oferiment dels installadors i els donatius dels radio-oients ve tenint una bona acollida, ja que les oficines de Radio Barcelona vénen classificant els donatius, per a procedir a les primeres instal·lacions que amb alegria ben natural rebran els pobres malalts dels hospitals.

Les oficines de Radio Barcelona, instal·lades al carrer de Casp, edifici del Teatre Tívoli, reben tots els donatius que es tingui a bé fer per a aquest fi tan caritatiu.

—Els aparells receptors Bell tenen la tècnica i l'experiència dels 3.000 enginyers i 52.000 obrers que formen l'organització més poderosa del món en Radiotelefonía. Cada receptor Bell és un èxit.

LES CONFERENCIES DONADES PER L'EMISSORA DEL COLON.—La premsa ha vingut assenyalant amb satisfacció el què l'A. N. de R. proporcionés als radio-oients el goig de sentir unes conferències tan notables com les de l'eminent director de la Obra del Bon Mot, Ivon l'Escop, especialment dedicades a combatre el mal parlar.

Les conferències que seguiran tenen un interès força remarcable a tal punt que no dubtem que el pas d'Ivon l'Escop, per el micròfon serà recordat com un dels actes que l'A. N. de R. haurà sabut proporcionar a Barcelona amb més encert i profit.

—També molt interessants són les del savi astrònom Comas i Solà, qui vist l'èxit que tenen les seves conferències científiques relacionades amb els efectes de la ràdio, i atenent les moltes peticions que es reben, amb tota seguretat en donarà d'altres, complaent, així, els desitgs que té l'A. N. de R.

L'HORA OFICIAL PER RADIO.—Aquesta serà donada dintre pocs dies des de l'Observatori Fabra i retransmesa per mitjà de l'emissora Radio Barcelona.

EL DIRECTOR DE RADIO BARCELONA A GINEBRA.—A la segona conferència europea per una intelligència internacional de radiotelefonía,

que el dia 3 d'aquest mes s'ha inaugurat a Ginebra, nostre distingit amic senyor Guillén Garcia hi representa directament a l'Associació Nacional de Radiodifusió, a més de la representació que ostentarà per Espanya.

LES COMEDIES ESCRITES PER A LA RADIOTELEFONIA.—Els autors francesos Pere Cusy i Gabriel Germinet han escrit una obra quines característiques s'ajusten als efectes de la radiotransmissió, obtenint un èxit tan falaguer amb la seva primera obra «Mare Moto», que s'ha representat per emissores angleses i franceses, procedint-se actualment a la seva traducció per donar-la a conèixer a una de les emissores de Madrid, fàcilment audible des de nostra ciutat.

UNA CURIOSA ESTADISTICA NORDAMERICANA.—Per el nombre d'habitants que resideix en un districte de Nova Iork, s'ha pogut calcular que per cada 15 persones hi ha un receptor de ràdio instal·lat.

NOVES EMISSORES A ITALIA.—La febre a la radiotelefonía encara no havia entrat de ple a Itàlia, exceptuant Roma, quina emissora tant bé venim oint tots els dies. Ara és montaran emissores a Nàpols, Venècia, Palerm i Florència, havent-se ja començat els treballs d'instal·lació a la emissora de Milà.

BUENOS AIRES I LES SEVES NOMBROSES EMISSORES.—La capital de Buenos Aires se la judica per la de major nombre d'instal·lacions receptores i emissores, d'aquestes, cinc són de gran potència, sis de 100 wats, i 274 de 5 a 50 wats, que empen els particulars per a sos fins comercials.

L'EXPORTACIO DEL MATERIAL DE RADIO DE NORDAMERICA.—A la considerable suma de sis mil·lions de dòllars puja l'import del material exportat pels fabricants nordamericans durant l'any 1924, quasi doble quantitat exportada l'any anterior.

—Demaneu informacions de tots els aparells de làmpares i finalment informeu-vos dels aparells receptores de la mundialment famosa marca T'ell, i us convencereu de què són els únics que amb dues làmpares, de mínim consum, reben clarament les estacions emissores d'Europa. Funcionen sense acumuladors; solament amb piles Radio LOT.

ELS PROPIETARIS AMERICANS FOMENTEN LA RADIO.—Van adoptant-se a les ciutats americanes les instal·lacions d'antenes generals en les cases, per major facilitat dels estadants. Els propietaris fan construir unes casetes als terrats on hi tenen instal·lades igual nombre d'antenes de quadre com pisos té la casa. Així mateix amb el distribuïdor de l'aigua, d'on cada estadant es proveeix del seu dipòsit, probant per mitjà del seu receptor la comunicació de l'antena interior que li correspon.

RADIOMON

VIDA CATALANA

per J. M. BORONAT RECASENS

Tots els temps són bons per fer obra noble i bona. L'home amb la seva intel·ligència pot i deu, quan té una idealitat, posar a aquesta per damunt de totes les circumstàncies que els esdeveniments li depارين, vèncer els obstacles que les circumstàncies li posin per barrar-li el pas.

Per això cal que treballem, ara com mai, per fer factibles les possibilitats de formar-nos una cultura autòctona, d'una cultura catalana. Quans se'ns tanquin, siguin quins siguin els motius, uns camins, unes possibilitats tenim que anar a buscar camins nous, possibilitats noves que ens portin al fi desitjat.

Això és el que pensaven davant la vinguda del professor Charles Richet, no perdonar cap curs monogràfic o d'intercanvi, com segurament en altres circumstàncies haguera donat, sinó que ha vingut, com un particular, a donar unes conferències de diferents temes i en diferents entitats. Això sol ja demostra la possibilitat d'un camí obert perquè puguin ésser factibles entre nosaltres coses que semblava que sols una entitat oficialment constituïda podia realitzar.

Però el que ens ha suggerit aquest comentari al fet que ens interessa més a la setmana adés passada no és precisament aquest fet sinó el de visitar el professor Richet el Polytechnicum, que ve a ésser, també, com una nova constatació al que més amunt deiem.

L'elogi del Polytechnicum encara crec que està per fer i la seva significació encara està per glosar, però sempre aquesta institució serà una dada important pel futur historiador de la intel·ligència catalana i del nostre renaixementisme contemporani; jo crec que és una prova del molt que hom pot fer sense ajuts ni sense proteccions més o menys oficials o oficioses.

Cal que la flama d'idealitat i de fe no s'extingeixi davant els contratemps, i que els sacrificis i les penalitats siguin super-

tades amb gest heroic i el somriure als llavis. La gran responsabilitat de les actuacions preesnts només podrà ésser jutgada en els temps futurs.

Recordem:

—L'exposició tan fantasiosa i colorida del notabilíssim dibuixant Sugrelles.

—Els mots justos que sobre «Problemes Universitaris» ha dit en Ferran Soldevila.

—La mostra de ser teatre castellà que em tingut amb «La cabeza del Bautista», de R. del Valle Inclán.

—L'obra pictòrica del jove Joan Gil, que es mostra a «Les Galeries Laietanes».

—Algunes de las «Notulas» que Jorge Miranda publica a «El Correo Catalan».

—Els dibuixos humorístics d'Emili Ferrer i l'exposició de quadros antics organitzada pel colleccionista antiquari Generós Añés.

—L'article de Josep Carbonell titulat «Promocions estatistes», publicat a «La Veu de Catalunya».

—La conferència que En Joan Llongueres donà a l'Orfeó Vilanoví sobre «Cuperin o la Gràcia».

—Les anotacions que En J. M. Junoy fa a una autologia de la poesia nova de França a «Les idees i les imatges» sota el subtítol de «un injust boicot o modernitat clàssica».

—La continuïtat amb que «La Noche» publica la fotografia i unes notes sobre les nostres personalitats.

—Com Carles Riba ha incorporat al nostre patrimoni als alemanys Curtios i Edschmid traduïnt-los per primera vegada a la península.

—El «Full de Dietari» que a «La Publicitat» publicava el passat diumenge En Carles Soldevila.

—«Els diàlegs crítics» de J. Farran i Mayoral i l'«Almanach de les Arts», de Sabadell.

PREGUNTES

(RESERVAT EL

PREGUNTES

- 115.—*Un de Roquetes* voldria saber: 1.ª Si algú li podria dir el verdader nom del gran propagandista fundador de la Lliga del Bon Mot, Ivon l'Escop. 2.ª El verdader nom del senyor Toreski, que el dijous parla per mitjà de la Radio al nens. 3.ª L'adreça de la cantatriu Pilar Alonso i si aquest nom és el verdader. També voldria saber si aquesta cantatriu és catalana, car he sentit a dir que és mallorquina. 4.ª Demana a algun amable lector i lectora si li podria proporcionar la lletra de la cançó titulada «Els tres amors» que cantava la Mercè Seròs la temporada passada.
- 116.—*Un gironí* proposa: Per perfeccionar el català desitjaria sostenir mútua correspondència amb senyoreta, que estimi la dolça parla dels avis i la terra que ha bressat nostra infantesa. A la que humilment prega trameti la seva adreça a aquesta secció.
- 117.—*Un empordanès*, respetuosament proposa: Establir correspondència amb senyoreta per a perfeccionar la ortografia catalana. Cas de veure's complasent que la interessada trameti la seva adreça a aquesta Revista.
- 118.—*Serrallonga* fa les següents preguntes: 1.ª Desitjaria saber l'adreça dels artistes cinematogràfics, Mari Mac Larem, Rex Ingram, i les adreces de les cases productores de pel·lícules, Loen-Metro, Werner Bruce i First National Attraction. 2.ª Desitjaria saber si els amables lectors o lectores d'aquesta Revista tindrien interès en que es fes un concurs de marques d'automòbils, en aquesta Revista, essent el premiat el que trametés més noms de cases i marques. 3.ª Desitjaria saber la direcció de la col·laboradora Na Ernestina Prat.
- 119.—*Un català* desitja saber si hi ha alguna revista que es dediqui exclusivament a la exposició de ciències o d'homes il·lustres, o si tan sols en dona algun folletó que després es pugui enquadrar (com per exemple «En

- Patufeto») i el preu de cada número. Al mateix temps pregunta si hi ha alguna revista que es dediqui a la mecànica amb exposició clara i gravats dedicant-hi tota la revista o algun folletó solament, i també el preu.
- 120.—*Guet-lu* proposa: Que es publiqui en les pàgines de JOVENTUT CATALANA el retrat de Na Ernestina Prat, tal com es va fer amb Na Maria Lluïsa Asquerino. També prega a algun amable lector li vulgui trametre les adreces dels escriptors, Ventura Gassol i Poal Aregall.
- 121.—*Josep Soler* desitjaria que fos publicada a les planes d'aquesta revista la lletra i els noms dels autors de la sardana «Anyorant la terra». També voldria saber l'adreça del mestre de l'Orfeó Català, En Lluís Millet.
- 122.—*Jordi Riera* desitjaria saber el nom i adreça d'algun centre que s'hi podés anar a passar l'estona a llegir i el principal que la família i amics hi poguessin adreçar la correspondència. Desitjaria saber preu i condicions i adreça.
- 123.—*Català* diu: Podria algú indicar-me algunes novel·les o llibres referents a Catalunya en els segles XVII a XIX?
- 124.—*Ll. C.* desitjaria saber si el senyor Joan Trullàs Riera, autor de «Petites proses» viu a Barcelona i en cas afirmatiu on treballa.
- 125.—*Estiuellant* pregunta: Quina és l'alçada de metres sobre el nivell del mar dels pobles Corbera de Dalt i Corbera de Baix?
- 126.—*Un cor català de C. V.* desitja saber l'adreça de les actrius de la pantalla Pola Negri i Geraldine Farrar. També pregunta els anys que fa que existeix l'Orfeó Català i el dia que va inaugurar-se.
- 127.—*Antoni Valls Roviralta* pregunta: Hi hauria algun amable lector o lectora de JOVENTUT CATALANA que sapigués si s'ha publicat el llibre «Les Meravelles de Catalunya»? Quina casa editora l'ha publicat?

RESPOSTES

- 29.—*M. H. A.* tramet a Agustí Santmartí el «Cant de la Senyera». Al damunt dels nostres cants—aixequem una senyera— que els farà més triomfants.—Au, companys, enarbolem-la—en senyal de germanor!—Au, companys, al vent desfem-la—en senyal de llibertat!—Que volei! Contemplem-la—en sa dolça magestat.—Oh, bandera catalana—nostre cor t'és ben fidel—volaràs com au galana—per damunt de nostre anhel—per mirar-te sobirana alçarem els ulls al cel.—I et durem arreu enlaira—et duran i tu ens duràs;—voleiant al grat de l'aire—el camí assenyalaràs.—Dóna veu al teu cantaire—llum als ulls i força al braç.—(Joan Maragall i Lluís Millet). (Han contestat a aquesta pregunta els següents lectors: *Un Orfeonista* de Sans, Josep Ravas-

- cali, Mercè Santalieu, Una Orfeonista, M. Jimenez, J. Penina, Enric Tra'd, Rivettes i Rosa de Gericó).
- 30.—*Rosa de Gericó* contesta la pregunta 79 feta per J. M. D. que demana la poesia catalana «Un lloro, un moro, un mico i un senyor de Puerto Rico. Es així: Un senyor de Puerto Rico—al balcó tenia un lloro—de rica ploma i bon pico,—un lloro dels que fan oro—dels llores que costen pico.—Un vel seu, que era moro—de Tetuán, va rebre un mico—amarrat aquest mico el moro—al balcó, quedant el lloro—a l'altra, prou lluny del mico.—Més tant i tant xerrà el lloro—que un dia s'empipà el mico—i amb rabiós alè de toro—l'embesteix; s'amaga el lloro,—trenca la cadena el mico—salta a la gàvia del lloro,—

I RESPOSTES

DRET D'ADMISSIÓ

surt el lloro, pica al mico—xiscla el mico, xerra el lloro—i amb l'esbalot surt el moro—i el senyor de Puerto Rico.—Per què no tanca el seu lloro?—Per què no amarra el seu mico?—exclamen el dos fent coro—volguent l'un agafà el lloro—i estirant-li l'altre el mico.—Cau el mico sobre el lloro—el lloro li clava el pico—reganya les dents el mico—i esvarat, mocca al moro—i al senyor de Puerto Rico.—Aquest renega del lloro—prometent matar al mico—mentres que furios el moro—provoca a l'amo del lloro—i embasteix a lloro i mico.—Cap amunt s'empuja el lloro—cap avall s'escorre el mico—i faltant tots el decoro—agarrats queden el moro—i el senyor de Puerto Rico.—«Ay, moro, si pierdo el lloro»—li diu el de Puerto Rico.—replika cremat el moro.—«Pagaràs ben car el lloro—oh, cristià! si es perd el mico.»—A dalt l'escarneix el lloro.—a baix, fa mueques el mico, i no se sap si és el moro—el que parla, o bé és el lloro.—o el senyor de Puerto Rico.—Creix el burgit, vola el lloro.—cau al carrer sobre el mico...—burrango el de Puerto Rico.—veient-se en perill el lloro.—altra volta sobre el mico.—Es desfà com pot del moro.—entra i pega un tiro al mico—però l'erra i mata al lloro.—cau desmaiàt,riu el moro—i fuig a buscar el mico.—Aixerit retorna el moro, amb el lloro mort i el mico.—auxilia al de Puerto Rico.—i després l'hi envia el lloro—amb una carta, pel mico.—que diu: «Seis onzas en oro»—per l'atentat contra el mico.—d'un cristià reclama un moro—guardi's dissecat el lloro.—pagui'm ara a mi aquest pico.—Veu això l'amo del lloro.—es tira damunt del mico—mata al mico, mata a mico, mata al moro.—i mort moro, mico i lloro—fa un farcell i a Puerto Rico. (Autor Anònim). (Han contestat a aquesta pregunta els següents lectors: Agustí Muñoz, Rosa de Berdica, Dr. Pruna, Ramon Dausà, Foyé, Adela Vergés, Amèlia Forteza Rey, M. H. A., i Joan d'Artà).

31.—JOVENTUT CATALANA contesta a LL. C. que no coneix l'adreça particular del senyor Joan Trullàs Riera, ni tampoc en que s'ocupa habitualment. S'ofereix, no obstant, aquesta Direcció, en entregar al esmentat col·laborador el que LL. C. tingui per convenient trametre-li.

32.—Rosa de Gericó contesta a la pregunta 80, feta per *Dues excursionistes*: Segons una història de Montserrat, escrita per l'abat Don Miquel Muntadas, la primera pedra del Monastir de Nostre Dona de Montserrat, glòria de la nostra terra, va ésser col·locada el dia 14 de setembre de 1755, per l'abat P. D. Benito Argerich.

33.—Joan d'Artà fa les dues següents respostes: 1.ª a *Guet-hu*: són sinònims de «Quina barra» les exclamacions «Quin fetge!» «Quin estómac!» Aquestes dues exclamacions, sense ésser gaire literàries, sempre ho són més que la primera. Es cert que molts empren «Quin

valor!» però hem de convenir que no té el mateix significat. 2.ª a *Piantic*: Si el rellotge té bona maquinària, pot escriure a màquina i tocar el piano tant com vulgui que ell no s'en ressentirà. No obstant, molts li diran que el sotragueix de l'escriure a màquina dificulta i entorpeix la marxa del rellotge, però és que han fet proves amb rellotges mal ajustats.

34.—Pere Bernat contesta a H. A. que s'interessà per saber qui fou el Director del periòdic «La Mainada». Diu així: El Director del setmanari «La Mainada», sospès governativament ja fa un any i mig, fou sempre el senyor Avel·lí Artís. El senyor Lagula Lliteras, qui en féu els editorials i correspondència prop d'un any, era el cap de redacció, però cessà tota relació amb el periòdic a rel d'un incident estrany al mateix. El seu càrrec fou assumit darrerament, en part, pel senyor Narcís Masó i Valentí, i l'entusiasta actuació de diversos homes de mèrit, conjuntament amb la d'altres pocs d'humils pretensions, enlairaren el tò del setmanari ran de la inassolible perfecció. Ja he comentat que fou el que obligà, malgrat aquests homes, a sorprendre aquesta marxa constant i conseqüent. (Quasi en idèntic sentit han contestat els lectors següents: Angeleta Eroles, Agustí Sanmartí, Pere Masdeu i E. F. de Vilanova i Geltrú).

35.—Rosa Plà contesta a H. A. respecte el sistema de perfumar el paper de cartes. Diu així: El sistema per a perfumar el paper de cartes que jo empro amb molt èxit, és poear la capsa dins un calaix de taula i tirar-hi tres o quatre gotetes d'essència, o bé tenir el flascó dins el mateix calaix. Altrament li diu: Entusiasta com vostè del divertit setmanari «La Mainada» m'agradaria molt sostenir correspondència amb vostè. Pot trametre les lletres al meu nom: Rosa Plà, Apartat, 491, Barcelona.

36.—Maria Tereza Busquets i Pascual fa la resposta que segueix: A *Nasroent* (pregunta 82): El títol i el nom del autor de l'antiga i bella poesia que recordeu, i que comença: Al bell punt que les campanes, etc., etc és «Les dues ombres» i el nom de l'autor, és Ramon E. Bassegoda, una de les més fermes figures de la renaixença catalana. Es troba en les pàgines 10, 11 i 12 de la edició definitiva de les poesies del savi metge i gran poeta, editades per la «Elzeviriana» en 1917. El meu pare, íntim amic d'En Bassegoda, té en sa biblioteca les tres edicions, amb dedicatòries afectuoses. Hem llegit «Les dues ombres» i creiem que és una verdadera Englantina de Jocs Florals i ella basta per haver-li pogut donar el Mestratge en Gai Saber. (A aquesta pregunta han contestat els següents lectors: Lluís M'et, Mercè Santalitra, Maria T. Francesc Grau i Elias, Ermenegol de Provençals, Un esclau, Adela Vergés, Josep Rabascall, Una Orfeonista de Sans, i M. H. A.).

“SECCIÓ REGALS”

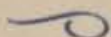
Novena llista dels que han tramès el butlletí i que se'ls remetran els tres presents, oportunament i per rigorós torn, al domicili llur

1337 Joan Cañas, Vendrell.	1393 Maria Huguet, Barcelona.
1338 Teresa Soler Guitart, Barcelona.	1394 Maria Lloret, Tarragona.
1339 Francesc Webermann, Barcelona.	1395 Jaume Pascual, Barcelona.
1340 Maria Carlos Cullell, Barcelona.	1396 Maria Rosa Ossó, Sant Feliu de Llobregat.
1341 Pere Vilar Gaspar, Barcelona.	1397 Pere Alemany Vila, Sabadell.
1342 Maria C. Roure Agramunt, Reus.	1398 Assumpció Vinyals, Vilafranca del Penedès.
1343 Araceli Lasheras, Vilassar de Mar.	1399 Jordi Capella Padró, Barcelona.
1344 Josep Boadella Casamada, Castellar del Vallès.	1400 Angelina Esteve, Vilafranca del Penedès.
1345 Salvador Vallverdú Gebelli, Reus.	1401 Tomás Forés Cid, Roquetes.
1346 Angela Sanfeliu, Barcelona.	1402 Lluís Pallí Vilar, Barcelona.
1347 Roseta Rubio Cano, Tortosa.	1403 Montserrat Pujol, Sant Feliu de Llobregat.
1348 Joan Puig Dalmau, Girona.	1404 Anton Martori, Barcelona.
1349 Fernando Caballé, Valls.	1405 Josep Truy, Girona.
1350 Concepció Mach, Esparraguera.	1406 Esteve Angrill Torns, Barcelona.
1351 Francesc Carbonell Cartró, St. Vicens dels Horts.	1407 Josep Guinart, Moncada.
1352 Josep Artigas Riamhau, Barcelona.	1408 Anita Urgellés, Vilanova i Geltrú.
1353 Nuri Puigdevall, Figueras.	1409 Alexandre Grau, Barcelona.
1354 Albert Bori, Barcelona.	1410 Jaume Pounou Castells, Argentona.
1355 Maria Sans Montserdà, Mollet.	1411 Antoni Bofill Codina, Vich.
1356 Francesc Busquets, Vich.	1412 Josep M. Escobet Servent, Vilanova i Geltrú.
1357 Jaume Graell Solà, Barcelona.	1413 Mercè Sargas, Canet de Mar.
1358 Ramona Castelló Gasull, Tàrraga.	1414 Assumpció Batlle Roca, Barcelona.
1359 Josep Pabissa, Barcelona.	1415 Aurora Calderón, Barcelona.
1360 Maria Calls, La Garriga.	1416 Angela Canudas Soler, Olvau.
1361 Pepeta Salvany, Barcelona.	1417 Agustí Vendrell Solé, Avinyonet del Penedès.
1362 Jaume Cuxart Mongay, Badalona.	1418 Josep Cainet, Vich.
1363 Josepa Denis Ferrer, Barcelona.	1419 Josep Puig, Aiguafreda.
1364 Teresa Bagnà Vidal, Barcelona.	1420 Joan Carbonell, Seva.
1365 Rosa Valls Serra, Sant Llorenç Savall.	1421 Carles Ros, Mitjans, Barcelona.
1366 Domingo Virgili Gras, Riudoms.	1422 Margarida Ballester, Ripoll.
1367 Magí Poch Rosell, Espplugues del Llobregat.	1423 Teresa Castells Estrach, Barcelona.
1368 Maria Margenat, Olesa de Montserrat.	1424 Rosa Olle Pàmias, Tarragona.
1369 Rosa Clariana Tous, Valls.	1425 Teresa Pardinià, Barcelona.
1370 Ramon Homs Canet, Vich.	1426 Josep Ros Artigas, Barcelona.
1371 Carme Pons Grau, Sitges.	1427 Francesc Martí Jové, Sta. Coloma de Queralt.
1372 Jaume Blanch Carreras, Manresa.	1428 Maria Costa Carandell, Anglès.
1373 Josep Guillem Montsech, Sabadell.	1429 Maria Marul' Comas, Figueras.
1374 Jaumet Gascó, Barcelona.	1430 Enriqueta Malet, Palamós.
1375 Josepa Guitart, Vilafranca.	1431 Maria Roua, Palamós.
1376 Roser Muñozas, Terrassa.	1432 Ramon Altó Aluja, Vilanova i Geltrú.
1377 Josep III Guell, Vilanova i Geltrú.	1433 Josep Rubert Catalá, Picamoixons.
1378 Ramon Curt Graella, Cervera.	1434 Pere Marçà Roses.
1379 Dolors Bosch Gelpí, Vilassar de Mar.	1435 Manuel Doménech, Picamoixons.
1380 Mercè Pagés Más, Calella.	1436 Eduard Montserrat Miquel, Castellví de la Marca.
1381 Salvadora Anglarill, Barcelona.	1437 Josep M. Sunyer, Barcelona.
1382 Francesc Balcells Farré, Barcelona.	1438 Vicentina Queralt Sahagún, Barcelona.
1383 Joaquim Jofre, Reus.	1439 Dolors Solà Miralles, Barcelona.
1384 Valentí Badia, Terrassa.	1440 Carolina Delgado, Palamós.
1385 Lluïsa Bufill, Terrassa.	1441 Anton Mascaró, Igualada.
1386 Josep M. Sala Ponsati, Barcelona.	1442 Josep Peifort, Igualada.
1387 M. Otilia Sevil Mallol, Tarragona.	1443 Josep M. O'var, Vilanova i Geltrú.
1388 Bonaventura Valls, Barcelona.	1444 Antònia Aimerich, Barcelona.
1389 Maria Cases, Barcelona.	1445 Josep Cabanach, Barcelona.
1390 Gaietà Vilalta Badia, Barcelona.	1446 Francesc Catalá Gomis, Alcover.
1391 Mateu Avellaneda, Terrassa.	1447 Ramon Magriñá Guell, Sitges.
1392 Miquel Blasi Altabás, Barcelona.	1448 Eduard Bosch Pont, Barcelona.

PER A MOLT AVIAT
DOS ESDEVENIMENTS EDITORIALS

La Novel·la Jovenil
i
Els contes per a infants

de la Biblioteca
"JOVENTUT"

EDICIONS

JOVENTUT CATALANA

Consell de Cent, 261, pral. 2.^a
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

"TAMARIUS I ROSES"

Interessant llibre de

P O E M E S

de

C. FAGES DE CLIMENT

PREU: 3 PEsSETES

DEMANEU-LO A LES PRINCIPALS LLIBRERIES

RADIO LOT

DE

E. RIFÀ ANGLADA

Passèlg de Sant
Joan, 17 i 19

CONCESSIONARI
DE LA MARCA

BELL

LA MÉS GRAN
ORGANITZACIÓ
MUNDIAL DE
RADIOTELEFONIA

EXPOSICIÓ I VENDA:

SUPREMA

Pelai, 56-Barcelona

PILES PER A
TIMBRES · LLUM
TELEFONS I
RADIOTELEFONIA

L'èxit dels receptors "BELL" és la delícia de la llar

Els receptors BELL són fabricats per la «Western Electric», quines fàbriques als Estatuts Units reuneixen més de 50.000 obrers. Considerada com la primera organització industrial radiotelefònica del món.

Examineu els receptors BELL i us convencereu que són uns aparells mestres en la perfecció, i si els proveu us meravellareu dels seus grans resultats, rebent els concerts de tot Europa. Funcionen sense acumuladors, van amb pila seca Radio LOT de mínim consum i gran resistència.

EXPOSICIÓ I VENDA:

SUPREMA

PELAI, 56

(davant l'estació de Sarrià)

BARCELONA